

14 ELÄMÄNMENO

NEA ALANEN

Tommi Tossavainen on kiertänyt vuodesta 2005 asti luennoimassa lasten median käytöstä kasvattajille. Hänellä on sosiaalialan koulutus ja pitkä työura lastensuojelun, ehkäisevän työn ja media-
kasvatuksen parissa.

Näin kasvatat lasta mediamailmassa

Nea Alanen

toimitus.nokianuutiset@almamedia.fi

Yhteinen aika, arvostaminen ja keskustelu ovat kolme avainsanaa, joilla mediakasvattaja ja nettiguru **Tommi Tossavainen** kehottaa vanhempia suhtautumaan lastensa mediankäyttöön.

– Sen sijaan, että kieltäisitte automaattisesti jonkin sovelluksen tai pelin käytön, niin keskustelkaa asiasta lastenne kanssa. Tutustukaa yhdessä sovellukseen. Miettikää yhdessä miksi sitä kannattaa tai ei kannata käyttää. Jos kiellätte jyrkästi, nuori tekee sen kuitenkin salaa, Tossavainen kehottaa.

Internetistä on tullut itsestäänselvä kaikkialla vallitseva hyödyke meille suomalaisille. Maailma on täynnä mediaa. Niin aikuiset kuin lapsetkin käyttävät nettiä päivittäin.

Tossavainen esitteli keskiviikkona Harjuniityn koululla vanhemmille nuorison keskuudessa suosittuja sovelluksia ja kertoi pelien merkityksestä lapsille.

– Netti ei ole lapsille itsessään mi-

kään juttu. Se vain on olemassa, kuten esimerkiksi sähkö, muistuttaa Tossavainen.

Nettigurun mukaan hallittavaa tietoa on median myötä nykyään niin paljon, ettei vanhempi ole enää informaatiotulvan keskellä asiantuntija vaan pikemminkin keskustelija.

– Pääasia on, että aikuiset toimivat järjen ääninä ja jakavat elämäkokemustaan. Vanhempien on hyvä keskustella lasten kanssa sovelluksista ja internetissä tapahtuvasta vuorovaikutuksesta, kehottaa Tossavainen.

Tossavainen mukaan vanhemmalla ei tarvitse olla kokemusta kaikista mahdollisista ohjelmista ja mediailmiöistä, joita nuori käyttää.

Tutustuminen erilaisiin sovelluksiin kuitenkin auttaa avartamaan maailmaa ja järkeistämään suhtautumista mediailmiöihin. Esimerkiksi digitaaliset pelit ovat lapsille virtuaalisia hyödykkeitä, joista he saavat iloa.

– Suosituimmat sovellukset, joita lapset ja nuoret lataavat, ovat vuorovaikutuksen mahdollistavia väli-

Samat kasvatusopit, jotka ovat vallinneet jo vuosia, eivät katoa minnekään.”

neitä kuten Instagram, Snapchat, Whatsapp ja Facebook. Juuri vuorovaikutuksesta vanhemmilla on paljon aiempaa kokemusta.

Suurin ongelma netin välityksellä tapahtuvassa keskustelussa on vastakaipun puute: ei kuule tai näe toisen eleitä ja ääniä.

Käyttäjää voi blokata tai mykistää. Whatsapp-keskusteluissa syntyy riitoja, ja muita lapsia eristetään yhteisistä ryhmäkeskusteluista.

– Nämä ongelmat eivät ratkea silmät sulkeamalla. Ne täytyy käsitellä

FAKTA

Tommi Tossavaisen neuvoja vanhemmille

■ Ennen kuin kiellät jonkin sovelluksen käytön lapselta, kysy itseltäsi edistäkö kieltäminen lapsen hyvinvointia vai arvotatko jonkin muun asian lapsen kiinnostuksenkohdetta tärkeämmäksi?

■ Noudata mediasisältöjen ikärajoja mahdollisimman pitkään.

■ Pohtikaa ja keskustelkaa yhdessä lapsen kanssa mediasisältöjen sopivuudesta ja laadusta.

■ Painottakaa erillisen ruutuajan sijaan yhteistä aikaa. Sopikaa ne hetket, jolloin älylaitteet pistetään kokonaan sivuun ja ollaan yhdessä.

keskustelemalla lapsen kanssa. Kuinka käyttäydytään toisten kanssa? Tossavainen painottaa.

Samat kasvatusopit, jotka ovat vallinneet jo vuosia eivät katoa minnekään. Esimerkiksi toisten kunnioittaminen, rehellisyys ja asiallinen kielenkäyttö.

Kaikki samat hyvät käytösmallit pätevät myös nettivuorovaikutuksessa.

– Kiusaaminen ja perseily ovat aika marginaalisia kuitenkin. Jos tulee sellaisia tilanteita, niissä voi sanoa lapselle, että tuo tekee nyt väärin. Jos tulee selkeitä uhkauksia niin kannattaa ottaa yhteys nettipoliisiin. Heidät löytää poliisin nettisivujen kautta.

Tossavainen huomauttaa, että Instagram, Snapchat ja erilaiset Whatsapp-keskusteluryhmät ovat lapsille niitä paikkoja, joissa he voivat olla ilman vanhempia ja puhua omia asioitaan kavereidensa kanssa.

– Siellä voi pelleillä, jakaa hassuja kuvia, keskustella ihastuksista ja kasvaa ihmisenä, Tossavainen määrittelee.

Ihan sitä samaa mitä vanhemmatkin tekivät lapsena ei-digitaalisessa ympäristössä.